

Josef Zadražil, Pavel Horák, David Karásek. Moderní farmakoterapie autoimunitních chorob

Maxdorf: Praha 2015. 529 s. ISBN 978-80-7345-445-6

Kniha kolektivu autorů vznikla na olo-
moucké lékařské fakultě pod vedením zku-
šených lékařů a autorů prof. MUDr. Josefa
Zadražila, CSc., prof. MUDr. Pavla Horáka, CSc.
a doc. MUDr. Davida Karáska, Ph.D. Kniha
nabízí odborné lékařské veřejnosti ucelený
pohled na problematiku autoimunitních
onemocnění napříč různými medicínskými
obory. V českém písemnictví se jedná
o ojedinělou interdisciplinární publikaci
vhodnou pro bližší studium autoimunit-
ních chorob i pro běžnou klinickou praxi.

Pohled na autoimunitní onemocnění
podřel v posledních desetiletích podstatné změny.
Výrazně pokročily teoretické poznatky, zejména o pato-
genезi autoimunitních onemocnění, díky moderním
diagnostickým metodám a pokrokům klinické medicíny
se zlepšily možnosti diagnostiky těchto nemocí a s roz-
vojem imunosupresiv a nástupem biologické léčby se
významně zlepšily možnosti léčby s pozitivním dopa-
dem na prognózu i kvalitu života nemocných. S auto-
imunitními nemocemi se setkává v běžné praxi vět-
šina lékařů – praktických lékařů i specialistů; incidence
některých z nich se navíc v posledních letech zvyšuje,
proto se jedná o problematiku vysoce aktuální.

Kniha má charakter přehledného repertoria a je čle-
něna podle lokalizace autoimunitního postižení do
8 oddílů: nefrologie, revmatologie, endokrinologie,
gastroenterologie, hematologie, kardiologie, neurologie
a dermatologie. V první, nefrologické části, jsou zpraco-
vány glomerulonefritidy, vaskulitidy další onemocnění,
zvláštní kapitola pojednává též o protilátkami zprostřed-
kované rejekci transplantované ledviny. Druhá, nejroz-
sáhlejší část – revmatologie, se věnuje zánětlivým rev-
matickým onemocněním, systémovým onemocněním
pojiva, vaskulitidám a obsahuje též kapitolu věnovanou
očnímu postižení při autoimunitních revmatických cho-
robách. Třetí část – endokrinologie – popisuje autoimu-
nitní tyreoiditidy a záněty dalších žláz s vnitřní sekrecí,
zvláštní kapitola je věnována také polyglandulárním au-
toimunitním syndromům. Čtvrtý oddíl – gastroentero-
logie obsahuje problematiku autoimunitních onemoc-

nění žaludku, idiopatických střevních zánětů
a hepatobiliárních chorob autoimunitního
původu. V hematologickém oddíle jsou pro-
brány autoimunitní anémie, trombocytope-
nie a získaná hemofilie, kardiologie pojednává
o dilatační kardiomyopatii a myokarditidách.
Hlavním tématem neurologické části je roz-
troušená skleróza, další demyelinizační one-
mocnění a myasthenia gravis. Nedílnou sou-
částí publikace je oddíl dermatologický,
který zahrnuje psoriázu, pemphigus vul-
garis a bulózní pemfigoid. V přílohách na
konci knihy čtenář navíc najde přehled

léků užívaných v léčbě autoimunitních onemocnění
včetně imunosupresiv a biologických léků. Přehled je
doplněn barevnými schémata mechanismu účinku jed-
notlivých léčiv.

Kniha je velmi dobře didakticky členěna a jednotlivé
kapitoly obsahují na úvod krátké klinické repertorium,
hlavní část je vždy věnována léčbě. Terapie je zpraco-
vána přehledně a obsahuje jednak krátký přehled léků
užívaných u daného onemocnění, a dále aktuální do-
poručené postupy včetně doporučení mezinárodních.
Struktura kapitoly odpovídá repertoriu – text je zúžen
na výčet nejdůležitějších informací v bodech, dopl-
něných tabulkami a schémata. Grafická úroveň knihy
je velmi dobrá, zvyšuje její přehlednost i didaktickou
hodnotu.

Moderní terapie autoimunitních onemocnění je pří-
nosnou publikací především pro internisty a interní
specialisty (revmatology, nefrology, gastroenterology,
endokrinology), ale i lékaře jiných oborů se zájmem
o tuto problematiku (neurologie, dermatologie aj). Svě
místo publikace jistě najde i v knihovně praktického
lékaře nebo imunologa.

MUDr. Marta Olejárová, CSc.

✉ olejarova@revma.cz

Revmatologický ústav, Praha

www.revma.cz

Doručeno do redakce 23. 9. 2016